

سه جادی

له سه ره تاي ته مری دا

● مه سعورد محمه د ●

ئهم ئه رزه گیل گیل به ئاسمانی
به ریندا ده خولایه وه به ره وه هواریک
قورسای ته رمی وه هبی تیدا ههست پی
کردبوو به سهر توپه له ی سه ریه وه . .

هیشتا سووری ته وای نه دا بووه
ملی که وته سهر سنگ له ژیر قورسای ته رمی سه جادی دا . .
سالیکی نه بردبوو چرای دوه ممان کوژایه وه . .
چرا نه کوژایه وه، وشکایی نه وتی هات . .
سفتوسوی مهرگی غه ریانهی وه هبی جارێ له دلاندا کزه کزی بوو
سه جادی پشکوی تازه ی نا به جه رگه وه . .
ئه رزی خو مانه وه ده ی ناسم: ناتوانی به که له دوو که له مهیت
هه لگری . . گه رده نی چه مایه وه وه دهستی نایه ئه ژنوی . . له گه ل خه لقا بوخوی
گریا:

خوت خوش ئه رزی مادو زه رده شت!! له جه زیرو بو تانه وه به بادینان و
بابانه وه تامو کریان و ئه رده لانت . . خوت خوش هه موو کوردستان له سنووری
نادیارت هه تاسنووری نادیار ت . . خوت خوش به به رگی سووری
شه هیده کانت هه . . به دایکه بی روله کانت هه . . به باوکه کوست که وتوه کانت هه . .
به ئاو دیرو سه پانت هه . . به رهنجه رو گاوان و شوانته وه . . به خاک و ئاوو
ئاسمانته وه . .

ئه وچاوه به ئه سرینه ت له سه جادی لاریکه وه . . به زاری منه وه زمانی گله یی
لی ببزیوه . . تو دلت نایه ت؟ من پی ده لیم: چی بوویت به به ژنی کورت و
چاوی کزو عه مامه ی سپیته وه . ئاگرت به ردایه وه جاغی نووسینی کوردی و پشت
تی کرد به ره و چالی مهرگی . ده ک مالی مهرگت برمی، وه ی خانه ی دوا ی

مەرگت . . . خانەى دواى مەرگت با نەشپۆى! چ بشپۆى ھەموو کوردستان و
فەرھەنگستانە:

دەمبەھیت؟ یان:

ئەوئەندە خ ، لە جەستە بارە
نە جیگای پێن ئە رپى گوفتارە

دەمبەھیت؟ یان پەردەى ئەستوورى مەرگت نە چاوتى بر دەکات و نە
چاویلکە . . دەسا پەردە ھەلدەو . . پەنجەھەکت لە دامەنى چەنگال بکەیت ،
بە سەرەتاتکە لەم دیوہى پەردەو ھەزاران سوختەو ھەقالى خۆت دەبینى و لە
جیھانى بووندا بۆت نیوہ مردوون!!

بۆ دلایان نادەیتەو؟ گۆلمیک لە گەوھەرى پشەتى مروارى مەرگستان ،
لەژیر لچکى پەردەو بپژینە ناو خەونیانەوہ خو تو ئیستا گەوھەرچنى نالى و
رەزاو حاجیت!

تیشکىک لە رووناكى نوڊى پى کاکە ھەدو مەولەوئى و مەولانا بە پەیکى
فریشتە بۆ مریدەکانت بەرى کەیت!!

تاویک لە گەرمەى تەقریری ھەدەریمان و جەلییان و قەرەداغیان و
رۆژبەیانیان . . لە مصنفەوہ . . لە بیتووشیەوہ . . لە پینجۆنییە وە بەرەو
وہ جاغە ساردو سربوویەکانەوہ گەرماژۆ بکەیت!!

ھەلکشییت بەرەو شادگەى گیانى جەزیری و خانى و ھەمەدانى ، خوش و
خروشیکى مەجزووبانەیان لى بەخوازیتەوہ بۆ کۆرى رەشپۆشى
تازىەدارەکانت!!

موژدەھەكى ئاشت بوونەوہى ئینو ئادەم و میرى رەواندزمان لیت دەوئى
لەبرى قورئانى سەر قەبرت!!

رازو نیازیکى بلیسەدارى بەدرخان و شیخی پیران و خولەو قازى بە گزنگى
خۆردا ئاوەژووی بەفرستانی ھەواری چۆلت بکەیت!!

لە دەشت و دۆلە گۆل گۆلى بەکانى بەھەشت «گەشتى بکەى» بە پرسش و
تەفتیشى خوارو ژوور»، قارەمانى لەبیرکراومان بدوژیتەوہو فرمیسكى

خهفت و كهسهرى فراموش بوونى بهونيتهوه به «رشتهى مروارى» و لاغيرى
كيژى بى باوان!!

بو ناكهيت؟ خو تو به زمانى هموان دوايت و له گه ل هموان ناشنايت!
په نجا ساله بى تهلى هستت خه بهرى مردوووان بو زيندوووان سه رقه بر
ده كاته وه. له وه تهى بيرده كه مه وه خامهت بين و به رامهى مهرگستانى بليمه تى
كورد له رووى كورده وارى ده پڙينيت و به زيندووكر دنه و بيان تينيكى نوئى له
گيانى زيندوووان ده گيريت:

بو ناكهيت؟ خو ئيمه لپت بى نياز نين:

چاومان له رپته. . ئوميدمان پپته دواى كوچيشت تيشك و پرشنگ له پهردهى
خه يالمان جيلوه به ست بكهيت. . كوئرو په پوله و بولبول له په لكه زيرينهى
شه بهنگى گياتته وه به پانايى و بهرزايى ئاسوى كوردستانى مهرگ تىگه راو
هه لفرينيت!!

بو ناكهيت؟ خو ده ستى زوردارت ناگاتى بتگيرپته وه له ده فه زهنى ئالقهى
ئه و روح په رانهى وهك خوئ گهرمه ته ريقى راستى و چاكه ن؟ جه ردهى فكهرو
ئازادى و ئاشتى دوور به دوورى له دوزه خى ته هريمه نه وه تپوهت راده مين، باى
به هه شتى بن بال و شاهپرت بو بيان ده بى به دهرمانى كوبرى. .

نه جندرمه و نه چاو سووركه ره وه و نه خه فه كه رو نه فه سبرى حكومه تستانى
سه رزمين هيچيان ده ست به قه مچى، ناگه نه تازه دنياى گه لاويز و ميژووى
ئه ده بى دبوى قه بره كهت. . تو به سه ر بالى فريشته و په رى يه وه په روازى
گيان پاكانه له گولگه شتى كوردستان ده كه يت و تريفه و بريسكهى شاهپرى
ژهنگار به ده ورته وه ده بيته ترس و له رزى كو مه لهى نوختهى ته فتيش و
عه سكه رى (كوا هه وييه كهت). . ره هيات له ترس و ته ما، بى نيازيت له
نياز به خشان، په رده ش هه لستاوه له نيوان دل كهت و كوش و باوه شى ئه و
دايكهى بارى ناله بار لپتى ده شارده وه. . ده ستيكى بخه ره گه رده ن و تير تير له
كه وسه رى بخوره وه. . له زه لم و بيخالى مه له بكه. . بچوره وه بو لاي
سه رچنارو:

هەر ساتیک و هەر کاتیك دلت لهو نشینگه تازهیهت تورا سلت له
نوێژکه روگۆی دهروپه نابهری بن نوای قه برستان کردهوه، بادهوه بو
مهینه تخانه ی پاش كوچت و له نوێ راییزینه وه به چراغانی هاتنه وهت له
حهج . . به هه موو عومرت دلم لیت نه یه شاهوه، دلی كه ست لی نه ره نجاوه، ئەم
چاره ش وه فا به وه عده بکه و دلم مه شكینه : بگه پریوه بو مال و مزگه وت و کتیب و
دهرویشه کانت . دل نیا به ! كه س به مردووی دانه ناویت . . تو له مردن
که و ره تری . . مردن به شاقه لیک ی که وا ئاو دامه نه که شت ناگات . . ناتوانی
وهك تو ز له پیلاره که ت بنیشی . . که ده مگوت مردوویت له په روشی خیری
ئهو فاتیحانه م بوو بو ت به ری ده کران . . مردنی تو به نده به مردنی وشه و
ئهدهب و روشنایی و ئهو خاکه و ئهو خه لقه ی مردنیان بو نییه . . کوردو
کوردستان هەر زیندوون، تو ش له نیوه ندی دل یاندا .

تو له م ده مه را ژینی بی برانه وه وه بوونی بی کوتایی به سه ره به یهت .

نوسه ری کورد ژماره (1) ی خولی سیهه م 1985